

Keuzedeel mbo

Vakkundig werken in groen en cultuurtechniek

Code

K1396

Ontwikkeld door: Aeres, Cumula, SBB

Penvoerder: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid

1. Algemene informatie

D1: Vakkundig werken in groen en cultuurtechniek

Studielast

480

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Ja

Onderwijsinstellingen kunnen, onder specifieke voorwaarden, in de derde leerweg een certificaatgerichte opleiding aanbieden voor een keuzedeel dat na 1 augustus 2020 is vastgesteld. Zie vragen 7 en 17 van de veelgestelde vragen veranderaanpak (<https://kwalificatiestructuur-mijn.s-bb.nl/vragen/verander>).

Scholingsbehoefte/landelijke herkenbaarheid

Werkgevers in de groen- en cultuurtechnische branche hebben te maken met grote tekorten aan personeel dat vakbekwaam is in het uitvoeren van groen- en cultuurtechnische werkzaamheden. Dit leidt tot een scholingsbehoefte op de vier componenten van groen- en cultuurtechniek: (ecologisch) groen onderhoud, vijvers en waterpartijen, infra, grondverzet en gladheidsbestrijding. Deze scholingsbehoefte wordt onderschreven door de sectorkamer VGG, de branchevereniging Cumela (Sectorkamer VGG, 2024) en het UWV (UWV, 2023). Door 'Vakkundig werken in groen en cultuurtechniek' in te zetten kan aan deze scholingsbehoefte worden voldaan.

Zelfstandige betekenis

Na het volgen van het keuzedeel kunnen medewerkers groen- en cultuurtechnische werkzaamheden voorbereiden (bijvoorbeeld: terreinen verkennen, machines transporteren, uitvoering aanpassen) en uitvoeren (bijvoorbeeld: verharding aanleggen, vijvers en poelen uitbaggeren, snoeien en bladruimen).

Doelgroep

Dit keuzedeel is bedoeld voor de (bij)scholing van huidige medewerkers en zij-instromers in de sector.

Ingangsdatum certificaat

23-01-2026

Ontwikkeld voor kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

De beginnend beroepsbeoefenaren moeten voor aanvang van de stage of bij de start op de arbeidsmarkt in het bezit zijn van een geldig persoonscertificaat basisveiligheid VCA en het T-rijbewijs.

Voor de leesbaarheid wordt in dit keuzedeel gesproken over de cultuurtechniek. Daarmee wordt bedoeld: groot groen en cultuurtechniek.

Disclaimer: Dit keuzedeel overlapt met het keuzedeel Cultuurtechniek (K0281). Het is daarom niet mogelijk om beide keuzedelen aan dezelfde doelgroep aan te bieden. Het keuzedeel cultuurtechniek komt per 01-08-2024 te vervallen vanwege onderhoud aan het huidige kwalificatiedossier en wordt dan vervangen door een bij het nieuwe kwalificatiedossier passend keuzedeel.

De in het keuzedeel genoemde Wet natuurbescherming (Wnb) is per 1 januari 2024 opgegaan in de Omgevingswet. Ook genoemde Wet natuurbeheer dient te worden vervangen door Omgevingswet.

Relevantie van het keuzedeel

Er is bij bedrijven behoefte aan beginnend beroepsbeoefenaren die zelfstandig inzetbaar zijn op cultuurtechnische opdrachten. Dit keuzedeel stelt studenten (uit agro, groene ruimte, mobiele technieken, bijscholing en zij-instroom in de sector) in staat om startbekwaam te worden in de meest voorkomende werkzaamheden op gebied van groen en cultuurtechniek. Het is van belang de volgende kennis en vaardigheden te hebben: Hierbij staan naast gedegen machinekennis en -vaardigheid ook de beroepshouding centraal, gericht op het kunnen werken vanuit wettelijke voorschriften op gebied van ecologie (Wet natuurbeheer) en veiligheid. Daarmee geeft dit keuzedeel een duidelijke meerwaarde op de arbeidsmarkt.

Beschrijving van het keuzedeel

Dit keuzedeel gaat over het zelfstandig uitvoeren van cultuurtechnisch opdrachten, met aandacht voor natuur, veiligheid en regelgeving. Aan de orde komen het gebruiksklaar maken en onderhouden van (complexe) machines, het voorbereiden van de uitvoeringslocatie (afzetten, inmeten, uitzetten) en het uitvoeren van de volgende werkzaamheden:

- (ecologisch) groenonderhoud (inclusief vijvers en waterpartijen),
- infrastructurele werkzaamheden (aanbrengen verharding, rioleringswerkzaamheden, verstevigen van bermen, graven van sleuven),
- grondverzet (zoals cunet uitgraven, sloot graven, grond vervoeren) en
- gladheidsbestrijding.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verbredend

2. Uitwerking

D1-K1: Verzorgen (complexe) cultuurtechniek

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar voert een grote diversiteit aan cultuurtechnische werkzaamheden uit. De complexiteit van het werk wordt met name bepaald door wisselende omstandigheden, zoals weersomstandigheden en terreinomstandigheden in de buitenruimte van wisselende eigenaren/beheerders. De beginnend beroepsbeoefenaar moet zijn werkzaamheden en het gebruik van machines aanpassen aan deze wisselende omstandigheden. De beginnend beroepsbeoefenaar werkt binnen de kaders van relevante wet- en regelgeving. De beginnend beroepsbeoefenaar kan omgaan en communiceren met klanten, gasten en/of publiek en/of verkeersdeelnemers die aanwezig zijn tijdens de werkzaamheden. Hij beschikt over algemene kennis en vaardigheden voor de uitoefening van (complex) cultuurtechnisch loonwerk in de openbare ruimte. Hij heeft kennis van feiten, basisprocessen en algemene begrippen van het werkgebied groene ruimte en relevante wet- en regelgeving. Tevens beschikt hij over praktische vaardigheden om taken uit te voeren en mogelijke oplossingen aan te dragen voor problemen. Hiervoor maakt hij gebruik van basismethoden, hulpmiddelen, materialen en informatie en kan hij zelf mogelijke oplossingen aandragen voor problemen.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende rol en is verantwoordelijk voor zijn eigen werk. Hij werkt samen met collega's en leidinggevende. Hij werkt zelfstandig op aanwijzing van zijn leidinggevende. Hij organiseert zijn eigen werkzaamheden, en is verantwoordelijk voor de voortgang van het project waarbinnen de werkzaamheden volgens planning moeten worden uitgevoerd. Hij is verantwoordelijk voor het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen, een veilige werkplek en veilig functionerende machines. Tenslotte is hij verantwoordelijk voor de veiligheid van omstanders/publiek.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- Heeft basiskennis van rioolsystemen
 - Heeft basiskennis van voor de werkzaamheden relevante relatie met weersinvloeden
 - Heeft kennis van biologische, mechanische en thermische onkruidbestrijding
 - Heeft kennis van bodemdraagkracht
 - Heeft kennis van bodemverbetering voor groei van planten
 - Heeft kennis van de organisatie van gladheidsbestrijding
 - Heeft kennis van de risicofactoren bij het werken in sleuven bij grondwerk
 - Heeft kennis van draagvlak van verhardingen
 - Heeft kennis van de invloed van blad(ruimen) en snoeien op flora en fauna en veiligheid
 - Heeft kennis van klein onderhoud van strooimaterieel en opslag van het strooimateriaal en dooimiddelen
 - Heeft kennis van lading zekeren
 - Heeft kennis van materialen en hun kenmerken met betrekking tot cultuurtechniek.
 - Heeft kennis van methoden en achtergrond van gladheidsbestrijding
 - Heeft kennis van plaagdieren en natuurlijke vijanden
 - Heeft kennis van preventieve en curatieve strooimethoden
 - Heeft kennis van routeinformatie
 - Heeft kennis van specifieke groenonderhoudstechnieken
 - Heeft kennis van specifieke grond/bodembewerkingstechnieken
 - Heeft kennis van veiligheid (conform Basisveiligheid VCA en de arbocatalogus van de betreffende sector)
 - Heeft kennis van verkeersregels en weet hoe te anticiperen op andere weggebruikers
 - Heeft kennis van verschillende maaiers, maaitechnieken, invloed van maaiers en maaitechnieken.
 - Heeft kennis van verschillende types verhardingen (kenmerken, toepassing en vereisten)
 - Heeft kennis van de Wet natuurbescherming in relatie cultuurtechnische werkzaamheden
-
- Kan een KLIC-melding lezen en interpreteren
 - Kan geo-informatie/GIS toepassen
 - Kan maatregelen nemen om graafschade (aan kabels, leidingen en/of boomwortels) te voorkomen
 - Kan machinaal grondverzet uitvoeren
 - Kan materieel hanteren/toepassen bij rioleringswerkzaamheden
 - Kan omgaan en communiceren met klanten, gasten en/of publiek en/of verkeersdeelnemers die aanwezig zijn tijdens de werkzaamheden
 - Kan samenwerken met machinisten en machines bij rioleringswerkzaamheden
 - Kan tekeningen lezen en landmeet- en waterpaswerkzaamheden uitvoeren
 - Kan veilig werken langs de weg (CROW 96b)
 - Kan verkeersregels toepassen

D1-K1: Verzorgen (complexe) cultuurtechniek

- Kan verschillende cultuurtechnische werkmethode(n) en technieken hanteren
- Kan verschillende onderlagen/fundatie herkennen
- Kan Laatste Minuut Risico Analyse (LMRA) uitvoeren

D1-K1-W1: Bereidt cultuurtechnische werkzaamheden voor

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar bereidt de complexe en minder complexe machine(s) voor op de geplande werkzaamheden, kiest hulpstukken, koppelt deze aan op de machine(s) en stelt de machine(s) af. Hij/zij assisteert bij het transport van de machines en werktuigen naar de uitvoeringslocatie en bereidt de uitvoeringslocatie voor op de werkzaamheden. Afhankelijk van de locatie en de werkzaamheden gaat het om het verkennen van het terrein, het afzetten van de werkplek en/of het inmeten en uitzetten op de werkplek. De beginnend beroepsbeoefenaar past de uitvoering van de werkzaamheden waar nodig aan voor het behoud van natuur, grond, water en fauna en bewaakt eigen veiligheid en veiligheid van verkeer, omstanders en publiek. Hij/zij stemt afwijkingen in de voorbereiding ten opzichte van de planning af met de leidinggevende.

Resultaat

De voorbereidingen voor het cultuurtechnisch werk zijn volgens opdracht op effectieve en veilige wijze uitgevoerd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- Maakt de machines op effectieve en bedreven wijze inzet- en transportklaar
 - Maakt de uitvoeringslocatie op effectieve en bedreven wijze gereed voor de werkzaamheden
 - Volgt veiligheidsvoorschriften op en is alert op omstanders/publiek
 - Maakt vakkundig en passend bij de opdracht keuzes in het bepalen van de machines, benodigde materialen en werkvolgorde
- De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W2: Voert cultuurtechnische werkzaamheden uit

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar voert zelfstandig de geplande cultuurtechnische werkzaamheden uit, zoals het ecologisch onderhouden van openbaar groen en recreatiegebieden (bermen en watergangen maaien, vijvers en poelen uitbaggeren, snoeien en bladruimen, ziekten en plagen bestrijden, bomen vellen en struiken rooien), grondverzet (zoals cunet uitgraven, sloot graven, grond roeren, bodem bewerken ter bevordering van aanleg groen) en grondvervoer, de aanleg van verhardingen en riolering en het verstevigen van bermen, plus 's winters strooien en sneeuw ruimen. De beginnend beroepsbeoefenaar gebruikt de (complexe) machines en stelt ze indien nodig tijdens de werkzaamheden opnieuw af. Hij voert routinematige onderhoudswerkzaamheden uit (gebruikersonderhoud). De beginnend beroepsbeoefenaar houdt de draagkracht van de ondergrond, evenals de natuur, bodem, water en fauna in de gaten. Hij stemt afwijkingen in de uitvoering ten opzichte van de planning af met de leidinggevende en vult de nodige administratie in. Hij bewaakt de eigen veiligheid en veiligheid van het verkeer, omstanders en publiek. Na afloop verzorgt en onderhoudt hij de machines en materialen en ruimt ze op. De beginnend beroepsbeoefenaar communiceert met klanten/opdrachtgevers, publiek, gasten en/of derden tijdens/bij/over het uitvoeren van de (complexe) cultuurtechnische werkzaamheden. Hij beantwoordt vragen en verwijst door wanneer dat nodig is. Hij informeert over de werkzaamheden/activiteiten. De beginnend beroepsbeoefenaar neemt klachten in ontvangst en behandelt klachten binnen zijn verantwoordelijkheidsgebied.

Resultaat

De werkzaamheden zijn volgens opdracht op effectieve en veilige wijze uitgevoerd en klanten/opdrachtgever, gasten, publiek en/of derden zijn op correcte wijze te woord gestaan.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

D1-K1-W2: Voert cultuurtechnische werkzaamheden uit

- Gebruikt en bedient machines en gereedschappen op effectieve en bedreven wijze
- Stelt de machine in afgestemd op omgeving en omstandigheden
- Voert de werkzaamheden volgens planning en in opdracht van zijn leidinggevende uit
- Volgt veiligheidsvoorschriften op en is alert op omstanders/publiek
- Verzorgt en onderhoudt de machines op vakkundige wijze
- Maakt op basis van zijn vaktechnisch inzicht en volgens opdracht, keuzes in het bepalen van de werkwijze en werkvolgorde
- Houdt bij uitvoering van werkzaamheden aandacht voor natuur, bodem, water en fauna.
- Houdt bij uitvoering van de werkzaamheden rekening met quickscan flora en fauna (wet natuurbeheer)
- Roept tijdig hulp in van collega's
- Luistert aandachtig en toont begrip voor de standpunten/houding van de ander
- Beantwoordt vragen op correcte wijze
- Behandelt klachten binnen zijn eigen verantwoordelijkheidsgebied volgens procedure
- Legt informatie op een begrijpelijke en correcte manier uit

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Aandacht en begrip tonen, Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen